

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre.....	16 kor.
Negyedévre.....	4 „
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre.....	20 kor.
Negyedévre.....	5 „
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre.....	24 kor.
Negyedévre.....	6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Páris imádkozik.

Megnyiták az ég csatornáit és hetek óta ontják Párisra a hideg, fagyasztó téli esőt. Előbb csak a külvárosok viskóit fenyegette az ár. Majd beljebb hatolt a paloták felé. Elárasztotta a földalatti vasutat. Feláztatta a kocsitakat. Fenyegeti a büszke hidakat. Behatolt a pincékbe és alámosta a falakat s egyre szűkebb és szűkebb területre szorította össze a lakosokat. Százezrekkel kezdtek számítani a kárt s ma százmillióknál tartanak. A hajléktalanok jajveszékelve kérnek lakást, az éhezők ételt, a didergők meleg ruhát. A kormány néhány milliónyi hitelt kér a nyomor enyhítésére; — mi az, mikor az alamizsna csak századrésze a kárnak? A városházán nem tudják hová tenni a hajléktalanokat; hirtelenében lakást adnak tehát nekik — a katolikusoktól elrablott iskolákban s az évek óta üres szobákban most egyszerre ezer és ezer durva ajakról fakad önkéntelen fo-hász, legalább egy hála Istennek — Páris imádkozik.

Jelenti ugyan a táviró, hogy a büszke Páris központján ma is vig az élet, ma is bangos a zene, a kacagás, egy káv-

házzal sincs kevesebb nyitva, egy mulatóhelyet sem csuktak be. De ez a mulató Páris nem az igazi Páris. Ez inkább idegenek számára épült mulató város eltűnik az igazi Páris, a szenvedő Páris, az imádkozó Páris mellett.

Megmozdul az egész világ részvéte. A csapás nyomán ott van az enyhítő részvét is s az elsők sorában jelentkezik a pápa a segítséggel. Ugyanaz az együttérzés hatja át a világot, mint amely a szerzetesek üldöztetésének idején föl-emelte tiltakozó szavát s amely azóta is együtt érez az elnyomott francia katolikusokkal. A szenvedők mindenkor számíthatnak a nemes szívek részvételére s az üldözött szennyes ár, induljon bár ki a Szajnából vagy a szabadkőműves páholyból, mindig provokálni fogja az emberiség jobb felének összetartását.

Vajjon megtalálja-e az imádkozó Páris az összefüggést a két áradat közt? Vajjon le fogja-e vonni a tanulságot? Vajjon ha visszatér medrébe a házakat romboló vizár, fog-e észébe jutni Párisnak, hogy van egy másik áradat is Franciaországban, mely a szennyet nem a házakba, hanem azok lakóiba akarja bevinni, mely a francia nemzet hithü-

gének ragyogó tanubizonyságait, a templomokat rombolja s a melynek visszakergetése sötét eredetéhez épp olyan kívánatos, mint a Szajna fékevesztett hullámainak megfékezése?

Tanulságos jelenetnek lehetnek tanui most a párisiak. A párisi érsek, akit lakásától és elvett javadalma kárpótlásául adott fizetésétől megfosztva, koldusként dobtak ki palotájából az utcára, egyszerre ezeket és ezeket oszt szét a nyomor enyhítésére. Ő, akit koldussá tettek, fedelmi bőkezűséggel segít a szenvedőkön. Mert ebben a vagyontalan, hajléktól megfosztott főpapban jobban bizik a világ, mint az egész fényesen dotált szabadkőműves minisztériumban. Okultak a messinai szabadkőműves egyszeregyen; ahol a pápa kezéhez befolyt adományokat mind kiosztották, a páholyok embe-reihez jutott pénzek jórésze pedig elapadt »költségek» fejében. A párisi érsekhez juttatta most adományait nemcsak a pápa, hanem a szokodán orosz cár, hanem a liberális hirben álló belga király is. S a francia köztársaság dédelgetett szövetségeseinek, a görög keleti cárnak adományait a hivatalos hatalommal kifosztott párisi érsek fogja a szabadkő-

„TISZÁNTÚL” TÁROZÁJA.

Egy hölgyhöz.*

Kisasszony, ön szépségre, bájra
Felülmulhatatlan, szent igaz;
De van egy óriás hibája
S ez a hiba, hogy — férfias.

Egész nap szívja cigarettjét,
Sőt néha még szivaroz is
És füstfelhőket ereget szét,
Akárcsak — pardon! — egy kocsis.

Kisasszonyom, ne igyekezzék
Férfias lenni, ne tegye.
A nőben fő a nőiesség,
Ha többre vágyik, veszt vele.

A nőnél ocsmány, csuf gyakorta,
Mi tűrhető a férfinál;
Szép a bajusz, ha férfi hordja,
De hölgyeknek biz' jól nem áll.

Ha látom önt így, drága gyermek,
Füstölve, elfog a hideg.
Az udvarlónak így legfeljebb
Csak a szivarját gyújtja meg

Nadányi Zoltán.

* A szerzőnek legközelebb megjelenő kötetéből.

Napokról-lapokról.

A Singer-féle varrógépeket jelenleg hát-
térbe szorítják a Singer-féle szigorlatok. Nem
érti az ember, hogy ezek az éhes birlap-kanni-
bálok mennyire rávetették magukat erre a kis
sovány ártatlan eseményre. Kapva-kaptak rajta,
mint ifju pók az első légy után. Pedig kérem
a Marcali nagyságos ur csak egy kis humaniz-
tikus cseppeket akart a szigoriaton lepulevél-
kivonatában belépni tyantani. Erre a kedves
momentumra, erre a bájos idyillre a tudományok
sivatagjában tapos reá egy pár botososlábu
halandó. No ezek csak klerikálisok lehetnek!
Vagy nem? Kérem Hegyesi Spitznével és ki-
vácsisággal. No de majd odavág nekik Szé-
kely! Ennek az embernek van érzéke a refor-
mok irányában is. Ugy, hogy az apponyizmus
sötét rémének ellüstölése után, az egyetem ri-
deg falai között is ki fog hajtani egy kis jóin-
dulat. Így azután a jövőendő vizsgálatokról némi
kis tájékoztatást szerezhetünk előre.

— Tessék kedves Krausz ur megmondani: mi
az a kihágás?

— A hámból tetszik gondolni?

— Nem kérem a jogtanban.

Krausz ur hallgat, miközben gondolataiban el-
mélýed, mint egy buvár a vízvezeteki csövekben.

— Oh! pardon, bocsánat, ezer, nem kétezer...

Krausz belekiált: — Háromezer! . . .

— Pardon! kérem, nem kérdeztem — a val-
lását. De azt akarom kérdezni, hogy a kihágást
egy konkrét esetben állítsam Ön elé; adott-e már
Kegyed éjjeli zenét?

— Éjjeli zenét? Igen. A Dob-utcában.

— És mit huzatott, kérem?

— »Minek a szöke énekem, mikor én a
barnát szeretem.«

— Ha nem venné kérem indiskréciónak: van
Kegyednek ideálja is?

Krausz ur a legmesszebbmenő pirulásban.
Egészen az orra hegyéig.

— Kérem a vizsgálat nivója megköveteli...

— Igenis van!

— Szöke?

— Nem, barna.

— Gratulálok a vizsgához és az izléséhez.
Viszontlátásra a — promóción.

— Jó napot kívánok Krausz ur. Én a ma-
gyar irodalomtörténetből szeretnék egyet-mást Öntől
megtudni.

— Talán volna szives megmondani, hogy ki
írta a Zrinyiaszt?

— Frangepán Kristófi!

— A legkegyelmsebben tévedni méltóztatott.
Ah! de azért mégis igaza van, kérem, valami bört-
önreminisztentia tévesztette meg. Illetve pardon, én
ügyetlenkedtem el. Rosszul formuláztam a kérdést.

KOBRAK

cipő-különlegességek Fuchs Miklósnál,

Nagyvárad, Szent László-tér 1.

Telefon: 847. szám.

müves acetokrácia alatt nyögő szerencsétlen köztársaság szenvedő fővárosának lakosaihoz eljuttatni.

Paris imádkozik; de legyen aztán ereje dolgozni is. Vissza kell szorítani a szennyes árt medrébe. Gátakat kell emelni a partokon, ahol a pusztító elem kitört. Az egyik gát tartsa távol a főváros utcáitól a hullámokon tovaszáguldó piszkot és pusztulást, a másik tisztítsa meg a francia közéletet a lelkekre törő szennytól és rombolástól. A Louvre kincseit katonaság védelmezi; védők nélkül a Madelaine-templom is összedől.

Mi pedig tanuljunk, okoljunk és készüdjünk, nehogy majd csak az árvíz tengerének közepette, kétségbeesett jajgatások juttassák eszünkbe, hogyan kell egy keresztény nemzetnek imádkozni és dolgozni, ha élni akar s nem kíván belefutni holmi szennyes áradatba.

*

A király hozzájárult a parlament feloszlatásához.

Khuen-Héderváry a képviselőház bizalmatlansági szavazata és az ülések elnapolása után Bécsbe sietett referálni a felségnek a beállott politikai helyzetről. Kettős proposícióval lépett a király elé, vagy lemond a kabinet vagy felhatalmazást kér a parlament feloszlatására.

Bécsi hírek szerint a király az utóbbi fogadta el. Tehát májusban választás lesz.

A pártok már készülődnek is, az alkotmánypárt is közeledik a többi pártok felé.

— Talán így kérem: Zrinyi Miklós micsoda hőskölteményt írt?

Krausz felesillanva: A Zalán futását!

— Ismételtén a legnagyobb sajnálatomra ki kell jelentenem, hogy egy tévelés áldozatának méltóztatik lenni. Ámbár önnek még is igaza van annyiban, hogy nem nagyon egyeztethető össze az ilyen részlet kérdésekkel való faggatózás a humanizmussal. Azért engedje meg nekem, hogy a XX. században egy tudományos egyetemen ilyen szellemi torturát volt kénytelen kiállani. Talán inkább valami áttatános kérdést kegyeskedne szolválni? Pl.

— Az irodalomtörténet, mely fázisában volt legzadagabb a költészetünk?

— Az általános vizszabályozás előtt!

— Hogyan kérem? hogyan jöhet össze víz és pesis?

Krausz az összes felfedezők örömeit egy pillanat alatt átélve, diadalmasan felmosolyog:

— Kérem, tanár ur, még nem volt vizszabályozás, rengeteg volt a káka, míg rengeteg volt a káka, dögvével volt a káca. Már pedig a népdal azt mondja: »Káka tövén költ a ruca.« Ez volt a magyar költészet aranykora.

— Ah! nagyszerű, milyen eredeti, mennyire új, micsoda szellemesség! Gratulálok sajnálom magamat, a viszontlátásra — a promoció!!

*

Khuen Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, aki tegnap este 10 órakor érkezett Bécsbe, ahol a Magyar Házban szállott meg, ma reggel 9 órakor kihallgatáson jelent meg ő felsége előtt. Arra a birre, hogy már délelőtt 9 órakor lesz az audiencia, 8 óra után számos bécsi és budapesti újságíró gyűlt össze a Magyar Házban. *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök fél 9 órakor együttesen fogadta a sajtó képviselőit, akiknek kijelentette, hogy kihallgatásra megy a felséghez, de hogy a dolgot érdemére nézve semmi egyebet nem közölhet. Háromnegyed 9-kor a miniszterelnök távozott a Magyar Házból és a Hofburgba hatatott, ahol pont 9 órakor kihallgatáson fogadta a királyt.

Az audiencia után a miniszterelnök valószínűleg *Aehrenthal* Alajos gr. külügyminiszternél tesz látogatást. (Magy. Tud.)

Khuen az audienciáról.

Gróf *Khuen-Héderváry* déli fél egy órakor érkezett vissza a Magyar-házba, ahol az újságíróknak a következőket mondta:

Ö felségéül másfél óra hosszat voltam kihallgatáson, a többi időt a kabinetirodában töltöttem. Ö felsége elfogadta proposíciómat, amelyek formális keresztülvitele érdekében minisztertársaimmal kell érintkeznem. Ezért még ma visszautazom Budapestre, de mert még a közös miniszterekkel kell értekeznem, valószínűleg csak az öt órai vonattal indulhatok.

Khuen feloszlatja a képviselőházat.

Khuen-Héderváry gróf, aki tegnap este ide-érkezett, ma reggel háromnegyed 9 órakor a Burgba ment, hol a király kilenc órakor kihallgatáson fogadta. A kihallgatás nagyon hosszú ideig tartott. Beavatott körökben híre jár, hogy a király a kabinet lemondását, melyet *Khuen-Héderváry* felajánlott, nem fogadta el,

A »Népszavána« van valami megmagyarázhatatlan ellenszenv a rendőrséggel szemben. Nem szereti ezeket a brutális nagy kezű embereket.

Feneketlen rendőr-ódiómában állandó hasábot vezet. »rendőri brutalitások« címén. Igen sok érdekes dolgot tud meg ezekből az ember. Így pl. a multkoriban egy elvtárs panaszkodott keservesen és meghatóan. A »Népszava« mely megindulással regisztrálja. Maga az esemény, melyhez képest a lipcei csata egy hitvány falusi mérszárszék, a következő:

»Hétfőn délelőtt a Zoltán utcában sétáltam — kezdi epikai hangon panaszát az újabb áldozat — közben kétizben betértem egy ott levő kocsmában, midőn másodizben kijöttem, odajött hozzám a rendőr s rámszólt, hogy miért nem megyek haza. A rendőr azután behurcolt. Belöttek egy szűk cellába, ahol d. u. 3 óráig tehetetlenül fekdtem a földön. Ekkor a nélkül, hogy kihallgattak volna, elbocsájtottak.« Ennyi a panasz egy — alkoholistá naplójából. A »Népszava« pedig most lazasan kutatja, hogy miért vihették be ezt az embert, aki csak kétizben nézett egy kis bufelejtő után és mit véthetett az, aki három óráig tehetetlenül fekszik a földön s mindezek után még mondókájára sem voltak kíváncsiak. Ilyenkor látja csak az

hanem valószínűleg fel fogja hatalmazni arra, hogy a képviselőházat feloszlassa.

A pártok haroi készülődése.

A kormányval szemben országszerte megindult az ellenállás szervezése. Az alkotmánypárt is erősen közeledik a harcosokhoz, bár a pártban vannak sokan, köztük gróf *Andrássy* Gyula is, akik nagyon szeretnék, ha gróf *Tisza* Istvánnal tudnának összeolvadni s vele csinálnák meg *Khuen* nélkül az új hatvanhetes párt alakulást.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délben 12 órakor ülést tartott gróf *Desseoffy* Aurél elnöklete alatt, amelynek egyetlen tárgya a királyi kéziratok kihirdetése volt.

Az ülés előtt a főrendek értekezletet tartottak, mely fél 1-ig tartott. Az ülés megnyitása után *Hadik-Barkóczy* Endre gróf csodálkozását fejezi ki a kormány eljárásán. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben óvást emel az elnapolás ellen. *Hieronymy* kereskedelmi miniszter tiltakozik a törvénytelenég vádjá ellen és kijelenti, hogy a képviselőházat el kellett napolni, mert nem volt kilátás arra, hogy az indemnitást megszavazzák. *Prónay* Dezső báró csatlakozik *Barkóczy* javaslatához.

Vay Ádám gróf *Tisza* beszédével foglalkozik, melynek megtörténte után szavazás alá került *Hadik-Barkóczy* javaslata, amit *Serényi Béla* gróf kivételével a főrendek elfogadtak.

Héderváry az audienciájáról.

Héderváry miniszterelnök másfél órás audiencián volt a királynál. Audiencia után a miniszterelnök a következőket mondta az újságíróknak:

Arra a kérdésre, hogy a választási dolgokban mi fog következni, a következőket mondta:

ember; milyen szerencse, hogy a puskapor már régen tel van fedezve.

*

Gonoszmájú irigy osztrák szomszédainknak most kellene egy kissé szatóznai Magyarországon. Hiszen ugy ismernek bennünket, mint nomád, sátozt buvó népet, akik nagyobb nemzeti ünnepen még egy-egy embertársukat sem átallják elfogyasztani. Bezzeg, ha *Zilahot* megjárják s egyik-másik rendőrkapitányi hirdetését előlvasnák szégyenkezve vonulnának haza, elvakítva a periferiás kultúra fényétől.

A zilahi rendőrkapitány a következőket hirdetményezi:

»Közhirre teszem, hogy a zilahi vadász-társaság mérgezett tápszerrel a ragadozó állatok kiirtását megkezdte, miért is óva intem a közönséget, hogy ember, vagy hasznos állat ily mérgezett tápszer felvételeitől órizkedjék s ahhoz ne nyuljon.«

Talán ezek után azt gondolják, hogy *Zilahon* minden csendes. Dehogy!

Zilahon azóta minden hangos, ehhez képest a »becsali csárdában« csak suttognak. Mert először haragszik a közönség, kénytelen éhen maradni, mert az állatok tápszerreit meg-

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruhabeszerzésre.

MITTEILER EDE Nagyvárad, Rákóczi-ut

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG (Uri casino épület) Telefon 520.

Szövetek méterenként nálam a eglocsőbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férf-öltönyöket s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumóket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

— Ezt még az istenek sem tudják.

— Beadta a kormány lemondását? És elfogadta az uralkodó?

— Igen beadta a lemondását, de, hogy ezután mi történt, ez igazán több, mint amennyit mondhatok. A döntésről még nem mondhatok többet, minthogy történt döntés, de hogy mily irányu, azt nem mondhatom meg. Hogy megtudom-e azokat valószínű, arról előbb miniszter-társaimmal kell megtárgyalnom.

Héderváry egy újságíró előtt az elnapolásra vonatkozólag a következőket mondta:

— Az 1867. évi X. alaptörvények megállapítják ezt a felségjogot, tehát az nem törvénytelen. Különben az elnapolásról a hozám közelebb állók már tudtak. Így Andrássy gróf határozottan tudott felőle, de maga a koalíció is tudott róla, mert Batthyány Tivadar a tiltakozást egy régi gyűrött papírról olvasta fel.

Héderváry tegnap Bécsből Budapestre utazott és ma miniszter-társával együtt tanácskozni fog a döntés felett.

A főispán felmentése.

Ki lesz az új főispán?

Glac Antal főispán hiába adta be lemondását azonnal mikor a Héderváry kabinetet kinevezte a király és hiába várta a felmentését az a mai napig sem történt meg. Végre megunva a várakozást a főispán a fővárosba utazott, hogy ismételtén megsürgesse a felmentést. Tegnapra érkezett a főispán Budapestre és tegnapra már oly komplikált lett a politikai helyzet, hogy felig meddig ismét gazda nélkül maradtak a főispánok. Héderváry bizal-

mértéktől. Miből éljen a szegény ember. Tessék egész új menüt kitalálni.

A hasznos állatok között pedig szintén nagy sürgés és forgás észlelhető. Ha a zilahi vadászterületek erdeit feljárja a vadász, nem tud hova lenni csodálkozásában. Itt is, ott is nagy tömegben, öreg fák tövében a hasznos állatok kongresszust tartanak. Tütoplaspaszgü fejlesztővadászokkal, majd az elégedettség teljes farkasvadászával olvassák, élvezik, nyelik a főkapitányi hirdetésny humorus bűtöt. Csak az analfabéták és a gyengeszeműek vannak le-sujtva. Ők szegények nem örülhetnek a mérgezett tápszer felvételétől, de nem is nyulhatnak hozzá, kénytelenek szelfalni. Kérjük szépen a főkapitány ur nemes szívét, ne feledkezzék meg ezekről sem. Hiszen ma napság van már faiskola is, miért ne lehetne állat-iskola? Ne engedje, hogy a marha csak marha maradjon. Azután a gyengeszemű, de jóindulatu hasznosokról se feledkezzék meg. Egy pár szemüveg, a fiataloknak monokli, lornyci a hasznos anyó soknak s cvikker a fessebb négy lábúaknak, mindezen segíthetne. Örökké hálás lesz érte itt mindjárt helyben a nagyváradi Darwin-kör.

Trics Tracs.

matlanságot kapott, amitől elment a kabinet kedve és elnökök Bécsbe utazott állítólag tarsolyában a lemondással. Így a főispánok ismét kényes helyzetbe kerültek.

Az utóbbi hetekben igen furcsa helyzetben volt a főispán, így a napokban egy politikai vonatkozású leirat érkezett hozzá vélemény nyilvánítás végett. A leiratra azt a választ adta a főispán, hogy tekintettel arra miszerint az ő politikai meggyőződése ép ellenkező állásponton van, mint a kérdést intéző miniszteré az ügyben véleményét egyáltalán nem adhat s egyidejűleg kéri a felmentésének sürgős elintézését.

Az esetben ami nagyon is valószínű, ha a főispán felmentetik Bihar megyében a politikai helyzet valamilyen megállapodásáig főispán nem lesz. De ha a helyzet rendezve lesz, úgy a bihari főispánságra már van ember, még pedig biharmegyei.

Az eddigi kombinációk szerint a bihari főispánságra dr. Beöthy Pál, Fráter Barnabás, Telegdy József és Markovics Manó aspiráltak. Ezek a kombinációk azonban alaptalanok annyiban, hogy a legkevésbé emlegetett Markovics van előtérben.

A bihari főispánságra tény, hogy Beöthy Pál dr. volt beregi főispánt akarták megnyerni és a főispáni helyet fel is ajánlották neki, azonban Beöthy Pál nem fogadta ezt el, hanem kérte, hogy a komáromi főispánságot adják neki. Ha tehát a jelenlegi kormány hosszabb életű lesz, úgy Beöthy Pál komáromi főispán lesz.

Fráter és Telegdy nem akarják vállalni a főispánságot (p. úgy nem dr. Miskolczy Ferenc alispán sem, aki tovább is kizárólag a vármegye közigazgatásának terén akarja a vármegye érdekeit szolgálni).

Igy az eddigi körülmények között egyedüli komoly főispán jelölt Markovics Manó, aki jelenleg Erőmhályfalván, mint helyettes főszolgabíró vezeti a járás ügyeit.

Markovics Manót mindenki ismeri Bihar vármegyében és mint jeles közigazgatási tisztviselőtől beszélnek róla. Vele szemben különben a főispán is elismeréssel volt legutóbb is amikor őt helyettesítette Erőmhályfalván. Markovics komoly jelöltségét bizonyítja különben az is, hogy gróf Tisza Istvának kedvenc embere.

E legújabb, de egyszersmint legkomolyabb hír tegnap a vármegyén csakhamar elterjedt és általános meglepetést keltett, különben Markovics felől a megye tisztikara kedvező véleménnyel van.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb meg-

ujtani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjék.

Új állások szervezése a rendőrségnél.

A nagyváradi rendőrkapitányi hivatalnál már évek óta állandó a panasz, hogy egyes ügyosztályoknál kevés a személyzet s a restancia gyűl, az ügyeket csak késedelmesen tudják elvégezni.

Ennek a bajnak az elhárítására keresték a módokat, meghosszabbították. Némileg javult is a helyzet, a restanciák száma csökkent de úgy a szegényügyosztálynál, mint az ipari, büntügyi és kihágási ügyosztályoknál még mindig sok az elintézetlen ügy.

A kir. ügyészség megkereste a várost, hogy a büntügyi osztály kezelése nem elég gyors és nem megfelelő s az ügyek nincsenek kellő gyorsasággal letárgyalva, ami éppen a büntügyeknél, nagy hátrányokkal jár. Kéri az kir. ügyész, hogy a város a büntügyi osztályt kellőleg szervezze. A hibát a kir. ügyész abban látja, hogy kevés a személyzet és a büntügyek betárgyalását nem felelős és hozzá nem értő egyének, napidíjasok végzik.

Ezek alapján Gerő Ármán főkapitány terjedelmes jelentést adott be a tanácshoz, amelyben vázolja a mai állapotokat, rámutat az okokra és ezek alapján javasolja, hogy tekintettel, miszerint a büntügyeknél a forgalom 2000-ről 8000-re emelkedett, az eddigi létszám mellé még egy fogalmazót, két írnok és egy kezelő napidíjas állást szervezzen a város;

a kihágási ügyosztályhoz, tekintettel arra, hogy az új kihágási törvény április 1-én már életbelép s az a fejletlen gyermekekre is kiterjeszti az eljárást, továbbá a büntetéspénzek nyilvántartása és kezelése is reformálás alá kerül s végül tekintettel arra, hogy a kihágásoknál a tisztí ügyész fogja képviselni a vádat, két új fogalmazó és két új írnoki állás szervezését kéri;

A szegényügyosztály ügyeit jelenleg két napidíjas intézi. Azonban a balesetek vizsgálata már magában is egy rendőrbiztost venne igénybe, ezért kéri, hogy egy fogalmazói állást szervezzen a város ez ügyosztály vezetésére.

Végül még az iparügyosztályhoz egy fogalmazói állás és a cselédügyosztályhoz egy rendőrbiztosi állás és a rendőrségi nagy irodába két írnoki állás rendszeresítését kívánja.

A főkapitány tehát összesen öt fogalmazó, hat írnok és egy rendőrbiztosi állás szervezését kéri a jelenlegi létszám mellé.

A városi tanács tegnap rendkívüli ülésben foglalkozott a főkapitány jelentésével.

Juricskay Barna tb. tanácsnok mint előadó referálta az ügyet. A főkapitány javaslatával szemben abból indult ki, hogy a szervezeti szabályrendelet módosítása már kész s februárban tárgyalás alá kerül, tehát most ne intézkedjenek a főkapitány jelentése felett érdemben, hanem majd a szervezeti szabályrendelet kapcsán vegyék figyelembe. Addig pedig ideiglenes intézkedésekkel hassanak oda, hogy az ügyek késedelem nélkül elintézhettek legyenek. Így alkalmazzanak ideiglenesen a büntügyi osztályhoz egy szakdíjnokot rendőrbiztosi címmel;

Nagy alkalmi kiállítás! Megérkeztek az összes ujévi szebbnél-szebb gyermekjátékok, ajándék- és disztárgyak, melyek már kivannak állítva a vevő közönség megtekintésére. A mai naptól kezdve az alkalmi vásár megkezdődött. Az idén különös olcsó árakat élvez a vevőközönség.

Friss és Társánál

Korona és fillér-bazár, Nagyvárad.

Rákóczi-ut.

Telefon 130.

Telefon 130.

a kihágási ügyosztályhoz egy szakdíjnokot és 1 napidijast; az iparügyosztályhoz 1 jegyző-könyvvezető díjnokot, az irodába pedig egy irattárkezelő napidijas irnokot alkalmazzon a polgármester.

A tanács az előadó javaslatát fogadta el. A főkapitány az esetben elfogadja szintén, ha a szervezeti szabályzatot áprilisban tárgyalás alá veszik, ellenesetben jelentését mint külön véleményét fentartja.

Megbízta a főszámvevőt, hogy a négy napidijas állás ez évi 4270 korona kiadását miből fedezi a város.

A vármegye közegészségügye.

Védekezés a vérhas és tifusz ellen.

Biharvármegye egészségügye az elmúlt 1909 évben oly rossz állapotba jutott, hogy a vármegye vezetőségének radikális intézkedések foganatosításáról kellett gondoskodnia. Különösen két betegség a vérhas és tifusz volt az, mely még a belügyminiszter figyelmét is magára vonta.

A két betegségre vonatkozólag a főorvos részletes jelentést tett az alispánhoz. A jelentésben statisztikai adatokkal igyekeztek megvilágítani a megye egészségügyi állapotának képét. E jelentésből szomorúan kell konstatálni, hogy a tifusz bár nem oly veszedelmes jellegű, mint azt híresztelik, mégis meglepő, hogy évről-évre következetesen azokban a községekben lép fel, még pedig fokozott arányban, amelyek különben rendezett hygienikus körülmények között vannak.

A statisztikai adatokból az tűnik ugyanis ki, hogy a berettyóújfalui, székelyhidi és érmi-hályfalvai járásokban uralkodott állandóan a tifusz. Ebből a három járásból terjedt aztán tovább a veszedelmes betegség. A három járásból még a községet is meg lehet határozni, a honnan a vármegye megfertőzése kiindult és a község Síp. Ide állítólag vasúti munkások hurcolták be a betegség csiráit.

A járvány nagyobb arányának főleg a következő okai voltak: az abnormis száraz őszi időjárás, a rossz fertőzött ivóvíz, a tulsufolt lakás és tisztátalan udvar és a fertőtlenítés hiánya foganatosítása.

A főorvos eme kivonatolt jelentéséből az alispán arra a meggyőződésre jutott, hogy a tifuszjárvány megállítására céljából különösen két irányban kell sürgősen intézkedni. És pedig a fertőtlenítés pontosabb eszközzése, másodsor a községi belvizek, utcák, terek, levezető árkok szabályozása és az egészséges jó ivóvíz általi ellátásról való haladéktalan gondoskodás.

Évégből az alispán most körrendeletet adott ki, melyben felhívja a főszolgabírákat községi fertőtlenítők kiképzésére, a fertőtlenítés ellenőrzésére, a tifusz járvány jelenlegi állapotáról való jelentés sürgős beterjesztésére, a belvizek levezetésére, Végül, hogy a községek a jelenlegi kutakat, ha azok nem szolgáltatnak megfelelő ivóvizet, úgy mélyítsék ki vagy új kutak készítéséről gondoskodjanak. Az esetben pedig, ha a község nem lenne oly kedvező anyagi körülmények között, hogy a kut készítését el tudná vállalni, úgy megfelelő igazolványokkal és vagyon bizonyítványokkal ellátva kérelmet intézzenek a belügy valamint földmívelésügyi miniszterhez állami támogatás iránt. Szóval kutakat feltétlenül csinálni kell.

UJDONSÁGOK.

Letartóztatás az ügyvédi irodában.

Tegnap délelőtt letartóztatás történt Rádl Ödön ügyvéd irodájában. Könyvtárban ugyanis Ladányi Imre jómódu gazdálkodó rossz viszonyban élt a feleségével, akit tetleg is bántalmazott. Tegnapelőtt este is úgy megverte a feleségét, hogy ez az édesanyjához küldött haza. Az édesanyja helyett azonban Acs Sándor a feleség fivére ment el Ladányihoz, akitől a testvérét hazavitte.

Tegnap reggel Acs megjelent Rádl Ödön-nél és a huga nevében a válóper megindítását akarta felvetetni. Eközben megjelent az irodában Vass Károly büntügyi detektív és Acsot letartóztatta.

A nagyváradai rendőrséget ugyanis távirati uton megkereste a kötegyáni csendőrség, hogy Acsot nyomban tartóztassa le, mert gyilkos. Tegnapelőtt este, amikor Acs a hugát hazavitte Ladányi ágyba teküdt s reggelre meghalt. A vizsgálat során megállapították, hogy Ladányi nyakán és fején ütések, illetve fojtogatás nyomai látszanak. A körülmények azt látszanak igazolni, hogy Ladányit Acs bántalmazta s ennek az alapján letartóztatták.

* **A 60.000 korona felosztása.** A 60.000 korona államszegély szétosztása ellen egymásután érkeznek be a fellebbezések. Csordacsics Ferenc építész teljesen kihagyta a felosztásnál, mert nem volt benne a miniszter által beküldött táblázatban az építőmesteri állás. Csordacsics fellebbezésében kimutatja, hogy a főispán által mint közigazgatási tisztviselő lett kinevezve s ilyen teendőket is végez, sőt a miniszter is kimondta, hogy a városi építőmester közigazgatási tisztviselő. Kéri, hogy a miniszter vegye vissza a közigazgatási tisztviselőkké közé s a fizetés kiegészítését állapítsa meg. — Czeglédy István fogalmazó és Zilahy Antal rendőrbiztos pedig azért fellebbeznek, mert őket kihagyta a felosztásnál a fizetés kiegészítésből.

* **Vetítő estély.** A katolikus kör legközelebbi vetítő estélye kedden, február 1-én d. u. 5 órakor lesz, mely alkalommal dr. Némethy Gyula fog előadást tartani Leonardo, Corvegyis és Tizicin művészetéről, bemutatva azok legkiválóbb alkotásait. Az ígért zene szám a jövő előadásra farsang keddre marad.

* **A választók névjegyzéke.** Az 1899. évi XV. t.-c. 150 § a értelmében az országgyűlési képviselő választók végleges megállapított névjegyzékének egyik példánya, amely a választók használatára áll, az illetékes kir. közjegyzőnél helyezendő el. Nagyvárad központi választmánya f. évi december hó 30-ik napján tartott ülésében elhatározta, hogy az 1910. évre érvényes képviselő választók névjegyzékének egyik eredeti példányát Mezey Mihály kir. közjegyzőnél helyezi el. Miről a város közönségét értesitem. Nagyvárad, 1910.

évi december hó 30. Borde Ferenc, polgármester-helyettes.

* **Esküvő a gör. kath. püspöki palotában.** Előkelő, díszes esküvő színhelye lesz ma, vasárnap, január 30-án a nagyváradai gör. katolikus palota kápolnája. Dr. Radu Demeter püspök nővérét: özv. Teusan Jakabné szül. Radu Theodorát vezeti oltárhoz Selegean Széver nyug. m. kir. honvéd százados. Az esketés délután 5 órakor lesz s az esketési szertartást Hosszn Vaznl lugosi gör. kath. püspök végzi. dr. Laurán Agoston nagyprépost és Popescu Péter várad-ujvárosi plébános assisztálása mellett. Az esküvő után dr. Radu Demeter püspök fényes estélyt ad, amelyen 150 meghívott vendég, köztük nagy számmal a rokonság vesz részt.

* **Megfelelőbeztetett közgyűlési határozatok.** Balogh Dóme törvényhatósági tag tegnap két felebbezést adott be két közgyűlési határozat ellen. Az egyik a Bottó féle hagyatékkal kapcsolatos. Megfelelőbezte a közgyűlés azon határozatát, hogy a Bottó-hagyatékából özv. Ragány Jánosnének 500 koronát szavaztak meg, mivel néhai férje Ragány János főszámvevő a hagyaték rendezésénél külön munkát végzett. Különben a hagyaték kezelését sem helyesli s miniszteri biztos kiküldését kéri, hogy a hagyatékot vizsgálja felül. Megfelelőbezte továbbá, hogy az utazási napidijak leszállítása ügyében rendes időben beadott indítványát csak mint póttárgyat, az ülés végén terjesztette elő a tanács s közgyűlés napirendre tért az indítvány felett.

* **A Bmke igazgatósági ülése.** A Biharmegyei Magyar Közművelődési Egyesület kedden este 5 órakor tartja meg első igazgatósági ülését. Az ülésen Miskolczy Ferenc dr. alispán nagyfokú elfoglaltsága miatt Husella Gyula kereskedelmi tanácsos, ügyvezető alelnök most hívta össze az igazgatóságot. Az igazgatósági ülés a városháza kistermében lesz megtartva.

* **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, mély gyász érte Tamásfalvi Thury Ignác belényesi királyi körjegyzőt. 15 éves Teruska nevű leánya hosszú szenvedés után tegnap délelőtt meghalt. A kis leány temetése ma délután lesz.

* **Elbocsátották a hmvédség kötelékéből.** Demény Mór, Scheldt Géza, Reich Gyula, Jeszenszky Zsigmond, Martas (Mangold) Artur, Schwarz Henrik és dr. Jakab János 4. gyalogezredbeli tartalékos honvéd hadnagyok saját kérelmükre, tiszti rendfokozatuk megtartása nélkül a hmvédség kötelékéből elbocsátottak.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága folyó évi január hó 31-ik napján délután 5 órakor, a városháza I. emelet 35. számú teremben bizottsági ülést tart. Ez alkalommal a következő ügyek kerülnek tárgyalásra: 1. A Bottó féle főziskola szervezeti szabályzata; 2. A cselédügyre vonatkozó szabályrendeletek.

* **Pórujárta kivándorlók.** Három szentjobbi, biharmegyei embert, Spuringár Jánost, Oprey Gergelyt és Nagy Józsefet a vas megye

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátvás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett)

Rátóton elfogták, mert ki akartak vándorolni utlevél nélkül Amerikába. Egy hamburgi kivándorlási cég csábította őket az új hazába s levélben tanította őket, hogy az osztrák határon mint Szöll Kálmán munkásai menjenek át s ezért Rátótra utazzanak, ahonnan könnyen elérik a határt. A három atyafi azonban eltévesztette az irányt Győrnél s a vas megyei Rátót helyett a veszprémi megyei Rátóra jutottak, ahol elfogták őket. Így kislát, hogy ki akarnak vándorolni s a főszoftgábiróság elítélte őket egy hónapi foghárra és 50 korona pénzbüntetésre. Ha a büntetést kiülük, hazatoloncolják őket Szentjóra.

* **A szocialisták népgyűlése.** A nagyváradai szociáldemokrácia is éled a leszavazott kormány uralma alatt. Beck Samu párttitkár kérte a városból a tüzoltóaktanya nagytermét, mert a párt február 6-án délután 3 órától népgyűlést tart.

* **Pénzintézetek közgyűlése** Ma, vasárnap január hó 30-án két nagyváradai pénzintézet tartja évi közgyűlését. Délelőtt 10 órakor a Nagyvárad Takarékpénztár, fél 11 órakor pedig a Központi Takarékpénztár közgyűlése lesz.

* **Hangverseny a Pannoniában.** A Pannonia kávéház új bérlője Haraszthy Károly ismét tanujelét adja annak, hogy a közönség szórakozását szíven viseli. Ma és a következő napokon ugyanis a kávéházban Földváry Márkus, a híres budapesti primás fog hangversenyezni teljes zenekarával. A hangverseny bizonyára méltó fogadtatásra is talál.

* **Hódítani fog,** ha béli szükségletét cipő és fehérnemű cikkekben **REICHARD ÁRUHÁZA** cégnél szerzi be, hol legdivatósabb kalapok és divatcikkek kaphatók.

x **Bémer-tér 3. sz. alá költöztem.** Elvállalok minden a szakmámhoz tartozó villamos és gáz világítási vezetékek, lakások, iskolák jelző csengő, telefon berendezéseit, uradalmak, gazdaságok s szesegyárak részére saját üzemi dinamó berendezéseket, villámhárítókat. — Raktáron tartok villamos motorokat, iv, izzó és Wolfram féle lámpákat, mindenemű csillárokat, asztali lámpákat és az összes elektro-technikai cikkek. — Költségvetés díjmentes. *Stern Adolf*, villamos és légszusz vállalata Nagyvárad, Bémer tér. — Telefon 556.

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében január hó 28., 29., 30. és 31-én a következő érdekes mozgólépcső ujdonságok lesznek bemutatva: 1. Az urpart 2. Spanyol király fogadtatása. 3. Bagosi a színházba. 4. Cigány élet. 5. Érettségi. 6. Elvesztett gyermek. 7. Pali udvarias akar lenni. 8. Mese a boldog ember ingéről. — *Belépti díj nincs.* — Kezdeté este 9 órakor. — Kitéző italokról és jó zenéről gondoskodva van. — A n. é. közönség sivilis pártfogását kéri mely tisztelettel *Hartstein Árpád* kávéházu tulajdonos.

x **Legszebben megörökíthető az estélyi toiletek és jelmezek** DANKOVITS vilányfelvételében. A Sas háltérmeből kényelmes fedett ájtáró. Diszes esküvői felvételek minden időben eszközöltenek.

x **Uj fogtechnikai labororium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucukban, szápadlás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Windelburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.

x **Etkezők öröme.** A Rákóczi édes mustár, mely finom anyagokból való előállításánál, tisztaságánál és izletességénél fogva nem csak

tölveszi a versenyt a hasonló bel- és külföldi készítményekkel, de mivel mindentéle zsirosabb husoknál a könnyű emésztést előmozdítja, e kitéző hatásánál fogva azokat tölöl is mulja. Kapható a készítőnél, *Csanda Endre* nagyváradai gyógyszerésznél, drogeriákban és minden előkelő fűszer és csemegekereskedésben 80 filléres és 1 kor. 60 filléres üvegekben.

x **A természet** óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító íze van. A *Scott féle Emulsió* formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a *Scott-féle Emulsióban* nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a *Scott féle Emulsió* nak. Kapható a gyógyszerárakban.

x **A modern Nagyvárad.** A más vidéki városokban lakó emberek előtt szinte megmagyarázhatatlan az a rohamos fejlődés, ami az utolsó tíz évben Nagyváradon történt. Az egyik palota a másik után épült s a várad modern kávéházak, bármely világvárosba beillenének. A sok fényes mulatóhely között a *Lloyd kávéház* első helyett vivott ki magának, mióta *Hartstein Árpád* tulajdonos vette a vezetést kezébe. A közönség szórakozásáról e kiváló helyen mindenképp gondoskodva van, mert változatos műsoru mozgólépcső előadásokon kívül, minden este elsőrendű cigányzenekar hangversenyez.

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIOT és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvévé válik.

A Scott-féle Emulsió

már gyakran visszaszólította szüleinek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb, ugy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Cigánybáró. Este itt először: A kuruzsló.

Hétő: A kuruzsló.
Kedd: A kuruzsló.
Szerda: délután Aranvirág, este: A kuruzsló.
Csütörtök: Varázskeringő.
Péntek: Erdésziány.
Szombat: A botrány.
Vasárnap: d. u. Elvált asszony, este: A cigány.

A mai premier. Földes Imre nagy színműri kvalításainak fog ma este újból

tapsolni és örvendezni a nagyváradai közönség. Manapság ő az egyetlen magyar szerző, akitől mindenki érdekleszít, megragadó darabot vár. A mai premierre éppen ezért zsufolásig megtölti a színházat a publikum.

Délutáni előadások. Szerda délután Huszka-Martos gyönyörű, olasz tárgy operettje az Aranvirág kerül színre. Jövő vasárnap délután az Elvált asszony kitéző előadását ismétlik meg.

Cigánybáró. Ma délután a magyar operettek egyik legnépszerűbb, látványos nagy zenésjátéka, a Cigánybáró kerül színre. Szaffit Károlyi Leona, Zsupánt, Hajnal Gyurka, a címszerepet Mihályi Ernő játsza.

A bérlők figyelmébe. Ismételten felkéri a színigazgató a t. bérlők közönséget, hogy haladéktalanul sziveskedjenek a már január 15-én esedékessé vált bérelti összeg második részletét kifizetni, nehogy a késedelem miatt kellemetlenségek és zavarok keletkezessenek.

IRODALOM.

Nadányi Zoltán újabb verses kötete. *Nadányi Zoltán* neve nem ismeretlen már a mi közönségünk előtt. Első verses kötetét a kritika osztatlan tetszéssel fogadta s tehetséges, komoly törekvésű poétát ismert fel benne. Legközelebb második verskötete jelenik meg a fiatal poétának; ebből a kötetből való mutatványul a mai tárcánkban közölt hangulatos, ügyes verseket.

MULATSÁG.

A Legényegylet hangversenye. A nagyváradai katolikus legényegylet 1910 január hó 30-án a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben, az egylet munkásgimnáziuma javára táncokkal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete pontosan este 8 és fél órakor. Belépti díj: I. Üőhely személyenkint 3 kor., II. üőhely személyenkint 2 kor., háromszemélyű családjegy 5 kor., négyszemélyű családjegy 6 kor., karzatjegy 1 kor. 20 fillér. Felülfizetéseket és postai küldeményeket köszönettel fogad és nyilvánosan nyugtáz az egylet igazgatósága.

A hangverseny műsora a következő:

- (Zenekar) Meyerbeer: »Koronázási induló« a »Próféta« című operából. Karmester Kürti István.
- (Férfikar) Dóczy: »Magyar egyveleg« 1. Darumadár . . . 2. Megérett a . . . 3. Szőke leány Karmester: Huszár László.
- (Zenekar) 1. Bárfai Glac Antal: »Gondolatfűzér« 2. Kálmán Imre: »Nagy egyveleg« a Tatárjárásból. Karmester: Kürti István.
- (Női kar) 1. »Csendes éj . . . « 2. »Táncdal.« Zongorán kíséri: Neworáll István.
- (Vegeteskar és zenekar) Mertl: »Harciriadó« Karmester: Kürti István.

Program után két műtánc: 1. Fátyoltánc. 2. Gavotte-boston. A hangverseny után Hamza Gyuszi, a primások hangversenyén kiténtetést nyert híres nagyváradai primás és 16 tagu bandája fogja a tánchoz a zenéi szolgáltatni. Izléses ételekről és tiszta italokról *Hartstein Árpád* jóhírű vendégfogdos gondoskodik.

Táncestély. A Biharvármegye és Nagyvárad urasszonyai által rendezett kolónestélyek befejezésére a rendezőség február 1-én este 9 órakor a Sas szálloda kistermében fényesnek ígérkező záróestélyt rendez, melyen igen sokan fognak résztvenni a város és a megye urcsaládaiból. A rendező családok tagjait kivéve a belépti díj személyenkint 3 korona.

Műkedvelő előadás. A nagyváradai izr nőegylet február 2-án a Kereskedelmi csarnok-

ban műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez este fél 9 órai kezdettel. Színré kerül *Herczeg Ferenc* »Gyurkovics lányok« című darabja.

A Nagyváradi váralja velencei kath. kör mulatsága. A velencei kath. kör 1910. évi február hó 5 én, a Rölich-vendéglő nagytermében, a kör szükségleteinek fedezésére zártkörű farsangi táncestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona; családjegy 3 személyre 2 kor., 4 személyre 3 kor. Kezdeté este 8 órakor.

TÁVIRATOK.

Hajdu Tibor főapáttá szentelése.

Budapest, január 29. Hajdu Tibor pannonhalmi főapáttá történt megerősítése tegnap érkezett meg Rómából. A felszentelés ma 9 órakor lesz a budavári primási palota házikőpolnájában. Az ünnepélyes székfoglalás husvét után lesz.

Páris katasztrófája.

Páris, január 29. A hidrometriai intézet jelenti: A Szajna állása változatlan és valószínűleg egyelőre ilyen is marad. A Marne Oise Fels Szajna és a Yonne apadóban vannak. Délután a viz St. Antoine városrészben emelkedett. A St.-Lazare-pályaudvar előtt a víz 20 centiméterrel emelkedett. Páris északi részében a Genevilliers-töltés beszakadt úgy, hogy Asnières, Colomnos és Genevilliers számos utcája és az itt elterülő síkság teljesen el van árasztva. E helyek lakosságának egy része megmenekült, a többiek a habok izolták.

Páris, január 29. A Metropolitan-vasut alagútjaiba és a St. Lazare-pályaudvar földszintjére folytonosan benyomul a víz a mérnökök beomlástól vagy más katasztrófától tartanak. A vízmérő-hivatal délután 3-kor a következőket jelenti: A Szajna az Austerlitz-hídnál 1 centiméterrel esett, holnap valószínűleg 9 centiméterrel ismét emelkedik és azután valószínűleg ismét apadni kezd.

Rouen, január 29. A Szajna 9.85 méter magasságot ért el és elárasztotta a rakpartokat. Számos ház már el van szigetelve. Több műhelyt bezártak.

Páris, január 29. A közmunkügyi minisztériumnak éjjelkor közzétett jelentése szerint a Szajna vizállása állandóan ugyanaz. A felső folyásban a Szajna apad. Barhou igazságügyminiszter és családja kénytelenek voltak Avenue d'Antin-beli lakásukat, amelyet elárasztottak a hullámok, elhagyni és úgy menekültek, hogy részint bárkával, részint pedig hátton szállították őket egyes emberek az igazságügyi palotába. A Quartier Latin és Jarden de Plantes mélyebben fekvő városrészeiben az áradás terjed. A St.-Germain köruton a Metropolitan vasut állomásnál, 500 méternyire a Szajnáól, a föld alatt folyó víz vad eredeti paták csörgedezéséhez hasonló zajt produkál. Aggódva találgatják, vajjon a Szajna alatt elvezető vasutvonal caissonját (védő vasburók) nem nyomta be a víz.

Földrengés Csáktornyan.

Csáktornya, január 29. Az éjjel 1 órakor 10 másodpercig délnyugatról erős hullámos földrengés volt érezhető öt másodpercig tartó utórengéssel. A lakosság ijedten riadt fel álmából a földrengésre és csak nehezen nyugodott meg. — Pécsről táviratozzák: Éjjel 1 órakor

heves földlökésre riadt fel a lakosság, mely fél percig tartott és moraj kísért. A földrengésre az ágyak megmozdultak és az órák több helyen megálltak.

SPORT.

Bucsu vadászat Beelen. A beéli vadászársaság e héten bucsuzik el a vadasterülettől. Ebből az alkalomból nagy bucsuvadászatot rendeznek az ottani vadászok. A vadászatra az egész járás puskásai, valamint több katonatiszt is meg van hívva.

Igazságszolgáltatás.

Megvádolt román theologiai igazgató. Az aradi függetlenségben *Ciarogarin* Román theologiai igazgatóról *Costa* János volt theologiai tanár súlyos vádakot írt a »Tribuna tájképről« címmel, miért is az igazgató sajtóperit indított *Costa* ellen. A tegnapi esküdtársi tárgyaláson megjelenve a felek s mielőtt a bizonyítási eljárás kezdetét vette volna a vádlott bocsánatot kért s így kölcsönös kibékülés következtében a vádlott ellen *Korn* Lajos elnök dr. *Lázár* Aurél főmagánvádló indítványára megszüntették az eljárást. Védő Pap János volt.

Pénzhamisítók a törvényszék előtt. A nagyvárad kir. törvényszék büntető tanácsa előtt a tegnapi napon két rendbeli pénzhamisítási per tárgyaltak. A délelőtti folyamán Kovács Simon és Kripács Márk aradmegyei parasztok kerültek pénzhamisításért a vádlottak padjára, kik Szabó és Tapaszi metódussal több száz koronát csaltak ki Pankotán Kracsuntól és a feleségétől. *Móre* Pál elnöklése mellett a törvényszék módosítva a vádat csalásban mondotta ki bűnösnek a vádlottakat, miért is Kovács Juont másfélévi, Kripács Márkot pedig egy évi börtönrre ítélte. — Délután a sarkadi pénzhamisítók ügyét tárgyalta a törvényszék, ugyancsak *Móre* Pál elnöklésével. Dobó Sándor budapesti fodrász (álnéven Véber Ferenc) és Horváth Béla Sarkadon és Okányban tényképezzel hamis 20, 50 és 100 koronásokat gyártottak s azt Szász Kovács Imre, Varga Ferenc, Tóth Gyergely, Kracsna János, Bende János, G. Kiss Ferenc, Molnár András és Bró András sarkadi és okányi gazdák útján. Iréletet csak hétfőn hoz a törvényszék.

KÖZGAZDASÁG.

A román kereskedelmi szerződés és a kamara.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület köriratot intézett a hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz miszerint írjon fel a kormányhoz az iránt, hogy ne kösse meg Romániával a kereskedelmi szerződést. Az O. M. G. E. ez iránt a nagyvárad kereskedelmi és iparkamarát is megkereste. A kamara elnöksége az O. M. G. E.-nek a következő átiratban válaszolt:

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesülés tekintetes Elnökségének, Budapest, 260—1910. sz. a hozzánk intézett átiratára értesítjük a t. címet, hogy az abban kifejezett kérelemhez hozzá nem járulhatunk. Az alulírott kamara ugyanis, az összes hazai kamarákkal egyetértésben évek óta minden előforduló alkalommal

sürgette a Balkán államokkal való kereskedelmi szerződéseknek, megkötését és életbeléptetését. Különösen a román kereskedelmi szerződés, — melyet a mostan visszalépett kormány alkotmányjogilag kifogástalan módon letárgyalt és elfogadott és csakis a beállott zsiált politikai viszonyok miatt nem volt a képviselőház elé terjeszthető, ahol a képviselőház többsége azt bizonyára el is fogadta volna, annyira előkészítettett, hogy annak életbeléptetése elé akadályokat gördíteni kiváltképpen a hazai kereskedelem és ipar érdekében legkevésbé lehet a hazai kereskedelmi és iparkamarák feladata.

Annyival is inkább helytálló a felfogásunk, mert meggyőződésünk az, hogy ha nem is alkotmányszerűen rendezett külforgalmi viszonyaink nyugodtsága és békéje a hazai kereskedelemnek és iparnak fontosabb érdeke, mint az alkotmány védelme mellett okvetlenül beálló vámbáborus állapot. Az alulírott kamara tehát nem óhajtja a jelenlegi kormányt alkotmányellenes cselekedetre buzdítani, attól is tartózkodni kíván, hogy hatáskörét túllépve alkotmányjogi kérdésekben állást foglaljon. Céltalan volna a magunk részéről is a t. címet ez illetéktelen uton követni, hisz a mi, bár együttes fellépésünk a kormányt alkotmányjogi elhatározásaiban egyáltalában nem alterálhatná akkor, amidőn esetleg alkotmányellenes cselekedet a magyar törvényhozás illetékes faktorának ellenzése dacára is az ország közforgalmi érdekeinek megóvása végett elkövetni kényszerül. — Nagyváradi, 1910 január hó 28. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Budapesti főzsdetudósítások.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, január 29.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdözsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	634.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	736.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Osztrák-m. államvasuti részv.	697.50
Közuti vasut	552.—
Városi villamos vasut	269.—

NYILTTÉR.

FOGORVOSI

és fogtechnikai

RENDELŐINTÉZET

Nagyvárad

Rimanóczy-utca 4. (Guttman-ház) I. em.

Dr. Döri Ferenc

fogorvos.

Papp Dezső

American Dentist.

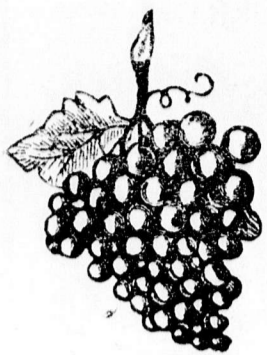
Rendelés hétköznapokon:

d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Vasárnap és ünnepnapokon 9—12-ig.

TELEFON 363

TELEFON 363.

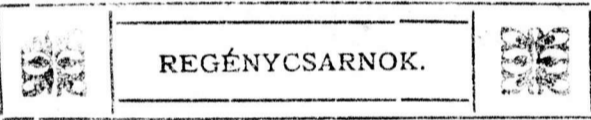

**Legszebb faj
csemege — szőlő!**
Legnemeseb hazai s tiroli
FAJ-ALMÁK
Vajonc körte,
óriási maróni.

- Ritűnő fehér és piros asztali -
Ó bor, literje **32 kr.**
Ó rizling „ **40 „**
Bakator „ **44 „**
Karlócai édes rác ürmős **64 „**
Mindennemű üvegelt csemege és asztali
borok „Magyar bodega.“ Bor és sörmérés
vasárnap is nyitva van, s mindenemű
borok poharanként is kaphatók.

MERTZ NÁNDOR

Körös-utca Mertz-ház. Telefon 448.
Különálló fűszer és csemege üzletben
thea és rum óriási választékban, leszá-
litott árban!

A réthegeyi választás.

Irta: **Barabás Szaniszló.**

(Folytatás.) 51

A jelenlevő férjek bosszankodva zúgolód-
tak ez önhitűség miatt, míg a nők hamis mo-
sullyal tekintettek a beszélőre, ki magát ellen-
állhatlan Adonishnak képzelé.
A hölgyek most tárcolni kívántak. Ned-
vesi örömmel járta fel a gondolatot s egy
fiatal mokus gyorsaságával szökelt az ifju-
ság közé.
»Csak nem fog én tárcolni?» kérdé a vig
követjelölttől egy asszonyosság őszinte csodálka-
zással.

Nedvesinek hiúsága annyira sértve lön e
szava által, hogy teljesen visszavonta magát a
női körből s egy szögletben leülve, álommal
igyekezett bosszúságán könnyíteni.
E percben egy várva várt kortese rontott
a terembe s Nedvesit megpillantván, örömsu-
gárzó arccal rohant feléje.
»Örömhirt hozok« kiáltá amaz lelkesülten.
»G-ben 400 ftot lefoglaltunk, mely összeggel
Nudelhuber a községet megvesztegetni szándé-
kozott.«

Tobben körüfogták a hírnököt s felszó-
lították, hogy az esemény részleteit elbeszéli.
Emez örömmel engedett a felszólításnak.
»Tegnap este« ugymond »G-ben« kortes-
kedven, egy vén rezes orru paraszti ítas álla-
potjában elarúlá, hogy Nudelhuber az ottani
lelkésznek 200 ftot nyomott markába azon
meghagyóssal, hogy e pénzen a község szava-
zóit részére bírja, föltételleken rzt állítván fel,
miserint a pénz csak akkor fog kiosztani kö-
zöttük, ha a szavazás megtörténi. Az öreg pater
dobszó által a község házához csöditette a rőpet
s tudtára adá, hogy 200 ft van nála letéve
oly cébből, hogy ha Nudelhuberre szavaznak, a
pézt a községgé leend.

A nép azonban biztosabbnak vélte, ha
azon összeg a község pénztárában tétetik le és
nem az öreg lelkész szebeiben őriztetik és csak
azon föltétel alatt ígéré oda szavazatját, ha
a 200 ftot a mondott pénztárnál deponálja a

pater. — Ennek azonban nem volt kedve a
pénzt kiadni a kezeiből s hosszas vita után
szerződés kötésre bírta hieit, melynek egyik
példánya a község házában tétetett le, a másí-
kat pedig Nudelhuber biztosítására ő tartotta
meg a pénzzel együtt. Ime a »corpus delicti«
folyteté beszédét. miközben zsebéből egy ok-
mányt vont elő s Nedvesinek nyujtá: »Már
most már is volna Nudelhubernek győzni.«

A jelenlevők jót nevettek az agg pater
törvényismerete fölött.

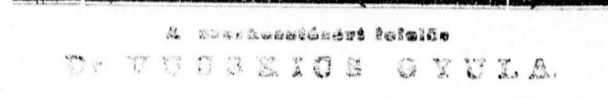
Éjtél után felhagytak a táncsal; a hölgyek
alvó szobáikba siettek, míg a férfiak a választó
terem felé irányzák lépteiket.

Fél uton voltak csak, midőn Nedvesi fő-
kortese jött szembe velők.

»Hová robog ön oly sebesen« kérdé az
egyik őt megismerve.

»Talán színté örömhirt hoz principalisa
számára?«

(Folyt. köv.)

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
26356—1909.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hi-
vatala, mint I. fokú iparhatóság ezennel
közhírré teszi, hogy Léderer és Kálmán-
téle szeszgyár és finomító r. tg. által
felállítani szándékolt gőzerőre berendezett
malom telepengedélyezése tárgyában f.
évi február hó 5-ik napjának délelőtti
11 órájára az Erzsébet-utca 5—211. és
222 számú telekre helyszíni tárgyalás
tűzött ki, amely körülményről az érde-
keltek oly figyelmeztetéssel értesítettek,
hogy esetleges kifogásaikat a helyszíni
tárgyalás alkalmával adják elő, mert a
későbbben teendő felszólamlások figyelembe
véteni nem fognak.

Nagyvárad, 1910. január 21.

Gerő Ármu,
r. főkapitány.

Kiadó garçon lakás.

2 szoba, előszoba és fürdő-
szobából álló garçon lakás
május hó 1-től kiadó

a nagyvárad Kereskedelmi és Iparka-
mara székházában o o o o o o
T e l e k y-utca 11. szám alatt.

SZABÓ JÁNOS
uri divat szabó és egyenruha készítőnél
a legdivatosabb szövetek dus válasz-
tékban vannak fehalmaszva.
Modern szabás. Izléses munka.
Fő-utca, (Gerliczy-palota.)
Tanuló felvétetik.

Herczegh Zoltán
asztalos, Szalárdi-utca 17-ik szám.
(közel az EMKE palotához.)

Elvállal egy egyes butordarabok, mint egész
lakberendezések készítését a leggyorsabbtől
művészi kivitelig. Műipari tervek jutányosan
készíttetnek.
ANTIK BUTOROK
javítását és tisztítását szintén elvállalom, ugy
a szokásos kivitelben, mint **saját talál**
mányu törv. védett fényezéssel, mely min-
den létező fényezést, (politurózást) lényege-
sen felülmul. Teljesen vizálló mattolás (matt
butor fényezés) egyedüli készítője Magyaror-
szágon. — Mintákkal és részletes felvilágo-
sítással készséggel szolgálók.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE
Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

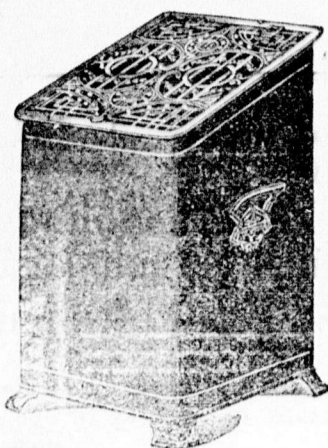
Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**
Wolfram lámpát
melynek áramfogyasztása az izzólámpával szem-
ben **75** százalék **megetakarítást** mutat fel. 40
gyertyás **W o l f r a m** lámpa **darabja 3.60 kor.**
100 gyertyás **5 kor. 50 fill.**

S a izzólmpa dbja 72 fillér,
tehát 5 százalék kartell áron alul.
Az a nemű **izzólámpa különlegességek,** fény-
ké p é s z i á m p á k, ugyancsak **legolcsóbb**
áron kaphatók.

Elvállaljuk
és erőátviteli berendezések felszerelését, bőví-
tést, átalakítá-
sát, javítását, ivilámpák kezelését, hozzávaló szépálcák szál-
lítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat
a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514. Főszerező telefonja 55. sz.
Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

== Kályha kiállítás ==

hosszanégo **METEOR** kályhából, kályhatálcák, előtétek, faládák, széntartók, kályhaellenzők, paravánok legszebb kivitelben. Valódi porosz fűtőszén

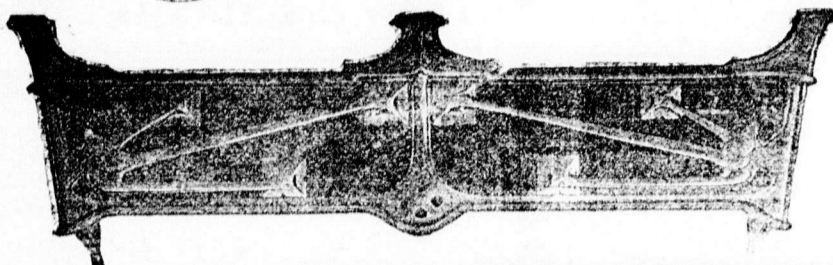
Telefon 390 sz.

Tarsoly és Risztó

különlegességű vaskereskedésében, Rákóczi-ut.

M. KIR. LŐPORÁRUDA

és mindennemű töltények raktára

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza, Kert-utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, sörcsarnokát, éttermét és kávéházát újonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig lecsökkentettem. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kerthelyiség áll a közönség rendelkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésű boraimat mérsékelt áron biztosítom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtatnak, mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörcsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

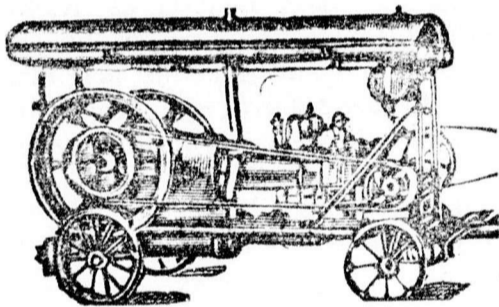
Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

Gazdák!

Ha elsőrangú gépet akarnak venni, kérem, jöjjenek árjegyzéket európaszerűt hírneves **magánjáró és vontató benzinkomobilon, magánjáró és vontatható gőzkomobilonokról. Teljes cséplőkészlet!**

Benzinmotoros kötőrő, faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabil benzinmotorok!! Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Antich-utca 2. sz.
Sürgönyeim: »Világosság« Budapest.

Aszódi Mihály

kávé, cukorka és déli-gyümölcs nagykereskedő üzletét február hó 1-én **Sas palota** Oláh-hentessel szemben helyezi át Kossuth-u. oldal.

Aszódi

trieszti kávé, tea és angol rum aruházánál a 8 féle zamatu pörkölt kávé legjobb, legolcsóbb Kossuth-u. villamos motor üzemű kávépörköldéjébe.

Aszódinál

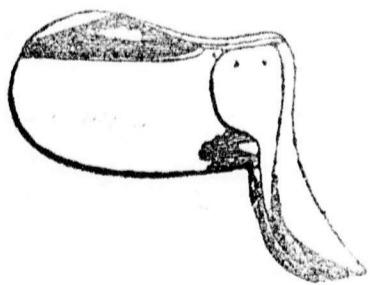
Kossuth-utca, kakao és csokoládé vásár megkezdődött nagyban és kicsinyben olcsó árért. 2 kgr. kuba és gyöngykávé bérmentve 3 frt 50 kr.

Téli idényre

theát, rumot, halkonzervek nagyban gyári áron. Zsur csemegéket nagyban és kicsinyben olcsó árban Aszódinál Kossuth-utca. Cukrásztorták kaphatók.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

LORINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér.

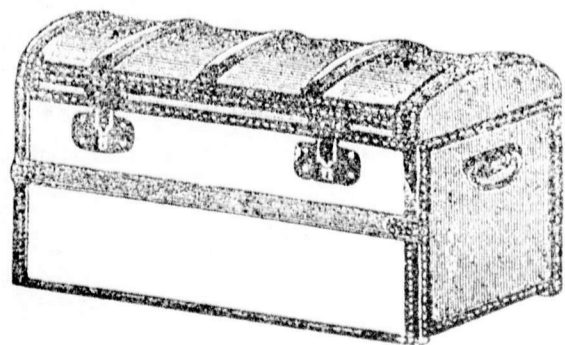
Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

Utazó bőröndök, elegáns kézi kofferek, női kézi tarsolyok, uti kosarak, kupé és vasuti méretben. Gyermek kocsik, velocipédek nagy választéka.

Sport és lovagló eszközök.

Fénykép szerek, lemezek és készülékek!

Kérjen árjegyzéket!

Egyszeri használat meggyőz mindenkit, hogy a

Gyöngy Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy Szinszappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvászappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVÍZ

*zel gyomor, vese-hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható Wurst József fűszer
csemege- és ásványvíz kereskedés
17. N. Váradi, Rákóczi-ut 7.

FLONTA MIHÁLY

építő vállalkozó

Telep és iroda **Pereces-utca 9.**

Elvállal: templom, iskola, kör-
jegyzőség és mindennemű magán-
épület tervezését és építését.

Cement gyártmányok állandóan
vannak raktáron, megrendelések el-
fogadtnak.

Állandó műsirkő raktár.

Költségvetéssel készséggel szolgál.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert-utca 16. szám alatti butorraktárát, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van. Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Butor tisztítást és szaksteril javításokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

238—1910. sz.

FELHÍVÁS.

A katonai beszállásról és katonatartás megváltásáról alkotott városi szabályrendelet alapján egyes házakat illető férő hely kimutatók elkészítettvén, illetőleg kiigazítottván, azok a katonai ügyosztály 31. sz. hivatali helyiségében közszemlére tették.

Az érdekelt háztulajdonosok figyelméig pedig felhivatott, hogy a katonatartási kötelezettség a kivetett katonák mindenike után évenként február hó 15-ik napjáig a városi pénztárba befizetendő 5 korona illetékekkel megváltható s az esetben az illető ház a katonatartási kötelezettség alól — rendkívüli körülményeket kivéve — a befizetés évére felmentetik.

Mint hogy pedig úgy a kivetés iránti érdeklődés, mint a megváltás ez ideig csak igen kevés háztulajdonos részéről történt, jóllehet keletű célt ér el a lakosság azzal, ha a katonatartást megváltja, mert egyrészt a fizetés évében háza a beszállás alól mentesítve lesz, másrészt a befizetett összeggel a katonai beszállás terheitől való végleges megszabaduláshoz nyújt segédkezet.

Ismételtén felhívom az összes háztulajdonosok figyelmét, hogy ingatlanaikat terhelő katonatartási kötelezettség iránt érdeklődni, a kivetési lajstromokat megtekinteni s a tartási kötelezettség megváltása tekintetében idejekorán intézkedni sziveskedjenek annál is inkább, mert február 15-től történő megváltás esetén a kivetett katonák után egyenként nyolc korona illeték lesz fizetendő.

Nagyvárad, 1910. január hó 27.

Juricskay Barna,
katonaiügyi t. tanácsos.

Hirdetmény.

»A GAZDASÁGI ÉS IPARBANK NAGYVÁRADAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG«
1909 évi december hó 20-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a jelenleg 600,000 koronányi rendes tartalékalapból 450,000 korona a részvénytökhöz csatoltassék, a jelenleg 400 K névértékű részvények pedig ennek megfelelően 700 K névértékű részvényekkel cseréltessenek ki.

Továbbá elhatározta a közgyűlés, hogy az eként 1,050,000 K-ra emelkedett részvénytökhét 1500 drb egyenként 700 K névértékű újabb részvény kibocsátása által 2, 100,000 K-ra felemeli és ezen új kibocsátású részvényekre a régi részvények birtokosainak elővételi jogot biztosít a következő feltételek mellett:

1 Minden régi részvény egy új kibocsátású részvény átvételére jogosít. Ezen új részvények az 1910-ik év üzleteredményében a régi részvényekkel teljesen egyenlő mértékben részesednek.

2. Az átvételi árfolyam 750 K, melyből 700 K a részvénytökhét, 50 K pedig a rendes tartalékalapot illeti. Azonfelül fizetendő ennek az összegnek 1910 január 1-től a befizetés napjáig járó 6 százalék kamata és a bélyegilleték.

3. A befizetés nyolc részletben is teljesíthető és pedig: 100 K az elővételi jog gyakorlásakor, 100 K 1910 február hó 15-ig, 100 K 1910 március hó 15-ig, 100 K 1910 április hó 15-ig, 100 K 1910 május hó 15-ig, 100 K 1910 június hó 15-ig, 100 K 1910 július hó 15-ig, 50 K 1910 augusztus hó 15-ig.

Felhívjuk ennélfogva mindazon részvényeseket, kik az ujonnan kibocsátandó részvényekre az elővételi jogot gyakorolni óhajtják, hogy részvényeiket 1910 január hó 31-ig az intézet pénztáránál lebelyegzés végett mutassák be és az átveendő részvényekre eső befizetéseket teljesítsék, mert ezen határidő letelte után az elővételi jog többé nem gyakorolható és az át nem vett részvények elhelyezése iránt az igazgatóság fog intézkedni.

Nagyvárad, 1909. december hó 21-én.

== A Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság Igazgatósága. ==

Hogy mily szenzációs, olcsó árak
vannak ezidén

Leitner Márton

országos híri

női divatházában,

Nagyvárad, Zöldfa-u. 5.

(Saját ház)

meggyőződhetik, ha elferad
oda s azt megtekinti.

Árak, minőségek és választék

versenyen kívül

Szigoruan szabott árak

Kreton eddig 30 kr,	karácsonyi ára 19 kr.
Mosó delain eddig 35 kr,	„ ára 21 kr.
Francia delain eddig 80 kr,	„ ára 50 kr.
Ruha vászon eddig 65 kr,	„ ára 37 kr.
Moire-selyem eddig 170 kr,	„ ára 85 kr.
Mosó barchet eddig 30 kr,	„ ára 19 kr.
Flanel parkett eddig 40 kr,	„ ára 27 kr.

Minden egyszín divat ruhakelme

120 cm. széles eddig 90 kr, karácsonyi ára 35 kr.

Kamgarn eddig 120 kr, „ ára 75 kr.

Ferde csiku szövet eddig 180 kr, „ ára 95 kr.

Angol divat-kelmék ugy

téli, mint tavaszi elsőrangú

minőségek 80, 90 kr és 1 forint.

Selyem, szövet és barchet-maradékok oly
feltűnő olcsón, mint eddig még soha!
Nagyváradon ily szenzációs olcsó

alkalmi

vásár

 még nem
: volt. :

Szövet és selyem maradékok
feltűnő olcsó árban. Karácsonyi
ajándékokra alkalmas cikkek
potom áron. Fej és zsebken-
dők, sálak, boák és férfi fehér-
nemüekben, vászon és asztal-
nemüekben.

Szőnyegek

ágyterítők, függönyök és ösz-
szos szoba berendezési cikkek
nagy választékban és legolcsóbban.

Tisztelettel tudatjuk, hogy az
élesdi erdőseinkben

termelt tűzifa szállítását és eladását

megkeztük

s ajánljuk vagononként

és méterenként

I-ső osztályu

bükkhasáb tűzifánkat

és vágott fát házhoz is szállítva.

Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény!

Rendeléseket kérjük Központi
irodánkhoz (Uri-utca 3. sz.)
és Friedl és Társához Te-
leky-u. 16. Telefon 914.

Telefon 314.

Élesdi Erdőipar és Koepfer-rendszerü
Fatelítő r.-t Nagyváradon.

Megnyilt!

Megnyilt!

Savoy-

a főváros legszebb
utvonalan, nyugodt
és előkelő helyen.

nagyszállóda

Budapest, VII., József-körút 16. sz.

A főváros legmodernebb és legújabb szálló-
dája, 120 szoba és szalon. Központi gőz-
fűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden
vendégszobában, Lift, Vacuum cleaner, Vil-
lanyvilágítás. Társalgótérnek. Legnagyobb
kényelem. Előkelő étterem és kávéház. In-
terurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3
kor től fejjébe, fűtés, világítást együtt.
Modern egészségügyi tekintetük szerint be-
rendezve. — Villamos vasút közlekedés az
összes pályaudvarokkal.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszusz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszusz
felszerelési alkatrészeket. Olcsó tény
társulat kizárólagos képviselője. Elvál-
lalunk karban tartásokat légszusz vil-
lany házi esengéket és telefonokat.
Költségvetéssel díjmentesen szolgál-
unk. Telefon hívásokra személyesen
megjelenünk.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Gyakorlott

fehérművarrónő

házakhoz ajánlkozik.

Munkát lakásán is elvállal.

B. Ilona, N.-Körös-utca 70. sz.

Felhívás.

Tisztelettel felkérjük mindazon t. rész-
vényeseinket, kik még a régi 100 K név-
értékű Réti takarékpénztári részvényeiket
be nem cserélték, sziveskedjenek azokat
lehetőleg mielőbb Belvárosi takarékpénz-
tári részvényekre átcsereálni.

Nagyvárad, 1910. január 28.

Belvárosi takarékpénztár r. t.
igazgatósága.

Pénz.

Olcsó

tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít. ugyiszintén régi
drágább kamatu kölcsönöket kicserél,
convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vételét vagy
bérletét a legsikeresebb eredmén-
nyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác.

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

Telefon szám 424.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

Ritka **alkalmi vétel.**

Más vállalat miatt
üzletemet teljesen felosztatom.

Kézimunkák és anyagok, női
és férfi divatcikkek, fehér-
neműek, vásznak, rövidárúk,
kötött és szövöttárúk, selymek,
■ szalagok és csipkék ■

hatalatlan olcsó árak mellett beszerezhetők:

Kovács Lajos kézimunka üzletében
Rákóczi-ut 3. (Fő-utca) Weiszlovits-ház.

Berendezés eladó. Helyiség kiadó.

Mindenkinek saját érdeke ezen ritka kedvező alkalmat kihasználni.

CZINA ISTVÁN okleveles ácsmester

Nagyvárad, Damjanich-utcza 20.

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt Építész és építő vállalkozó urakat, valamint Nagyvárad és Biharmegye igen tisztelt építő és építető közönségét, hogy mindennemű

ácsmunkákat

a leggondosabb kivitelben, saját vezetésem és felügyeiletem alatt minden elfogadható árban elvállalok. Nemkülönben mindenféle e szakmába tartozó átalakításokat és javításokat szakszerűen eszközölök. Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásaiba ajánlva, minél gyakoribb megbizásaitat kérve; vagyok — Kiváló tisztelettel

Czina István.

Lakás:
DAMJANICH-UTCZA 20.

Helyi és vidéki meghívásra azonnal jövök.

Első Nagyváradai Vas- és Rézbutorgyár

Nagyvárad, Szacsvey-utca 17. és Kapuezinus-utca 5. sz.

Készít mindennemű

vas- és rézbutorokat

tisztítani és *állandóan megtartják rendes fényüket.*

sodronyágybetéteket a legszolidabb árak mellett. — Használt rézbutorok újonnan való átalakításra felvállalhatnak olcsó áron. Tisztítani nem kell, mert a fényt állandóan megtartják.

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. **Hálószoba butorokat sárgaréz**ből, angol minta szerint, amelyeket nem kell **Szabalmazott féregmentes**

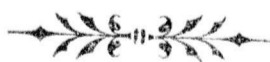
Műipari kiállítás.

Iparművészeti tervezések.

REISZ MIKSA

butorgyára

Békéscsaba

Nagyvárad.

Kossuth (Sas-u.) 7.

Polgári butorok.

Jutányos árak.